

Beslisnota voor de raad

Datum 31 augustus 2020

Openbaar

Onderwerp Kwijtschelding huur sportaccommodaties
Versienummer 1

Portefeuillehouder R.E. de Heer
Informant Bertus Jeensma
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon (038) 498 2298
Email B.Jeensma@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel 1.2.3 We versterken vitaliteit van sportverenigingen en sportaccommodaties
Begroting wijzigen Ja
Dekking ten laste van Algemene middelen

Bijlagen

n.v.t.

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. De huur voor het gebruik van de sportaccommodaties over de periode van 16 maart tot 1 juni 2020 kwijtschelden aan die huurder/organisatie die valt binnen de uitgangspunten van de regeling Tegemoetkoming Verhuur Sportaccommodaties COVID-19 (TVS).
2. De negatieve gevolgen als gevolg van een mogelijk gedeeltelijke vergoeding uit de TVS ten laste te laten komen van de algemene middelen.
3. Over de huur voor het gebruik van de sportaccommodaties in de periode van 1 juni tot 1 september 2020 pas dan een besluit nemen als er duidelijkheid is over een eventuele 2^e fase van de TVS of andere Rijksregeling.

Datum 31 augustus 2020

Inleiding

In de afgelopen maanden zijn verschillende maatregelen genomen om ondernemers en organisaties te ondersteunen ten behoeve van de vitaliteit en veerkracht van onze stad. De algemene lijn voor financiële maatregelen werd gevormd door het verlenen van uitstel van betaling voor belastingen en bepaalde contractverplichtingen, zoals huur en erfpachtverplichtingen. Inmiddels zijn verschillende (groepen) ondernemers en organisaties weer in staat om hun activiteiten te laten plaatsvinden en omzet te genereren. Dit betekent dat – in lijn met landelijk beleid – extra ruimte wordt gegeven voor uitstel tot 1 oktober en dat maatwerk (ook daarna) mogelijk blijft voor betalingsregelingen en gespreide betaling. Tegelijkertijd zal belastinginning en facturering wel (weer) plaatsvinden. Voor overwegingen om niet meer in te vorderen (verder gaan dan uitstel) dienen de eerder opgestelde referentievragen te worden ingevuld en evt. besluitvoorstel nader worden voorgelegd.

Voor een aantal organisaties wordt nog nader onderzocht in hoeverre andere financiële maatregelen in het kader van de vitaliteit en veerkracht van de stad moeten worden genomen. Hierover wordt u binnenkort geïnformeerd. Vooruitlopend daarop wordt in dit voorstel al ingegaan op een voorstel voor maatregelen voor sportverenigingen.

Sportverenigingen spelen een steeds belangrijkere rol in de samenleving. Dit gaat verder dan alleen maar de leden faciliteren in het beoefenen van hun sport, maar steeds vaker worden wijk en buurt betrokken bij ontwikkelingen bij de sportverenigingen en op of in de accommodaties. Ook zetten verenigingen steeds vaker in op de maatschappelijke betrokkenheid en het faciliteren van diverse projecten vanuit deze rol. Daarbij wordt vaak samengewerkt met diverse maatschappelijke partners in de stad zoals het onderwijs en welzijns- en ouderenorganisaties. De sportverenigingen zijn de afgelopen periode dan ook stevig getroffen door de gevolgen van de coronacrisis. De gemeente Zwolle wil verenigingen daarom compenseren voor de eerste maanden van deze crisis waarin het verenigingsleven volledig stil kwam te liggen. Het Rijk ondersteunt dit voornemen door gemeenten te compenseren via de Tegemoetkoming Verhuur Sportaccommodaties COVID-19.

Tegemoetkoming Verhuur Sportaccommodaties COVID-19 (TVS)

Door het coronavirus en de gevolgen daarvan heeft de gemeente Zwolle besloten om sportverenigingen over de periode van 16 maart tot 1 september 2020 uitstel van betaling van huur voor de sportaccommodaties te verlenen. Vanaf 1 september is besloten om de inning weer op de reguliere wijze te doen en het uitstel van betaling te laten vervallen. Daarbij is afgesproken coulant om te gaan met eventuele incassomaatregelen.

Er wordt derhalve besluitvorming gevraagd over de periode van uitstel van betaling zodat de sportverenigingen c.a. weten waar ze aan toe zijn en met welke financiële gevolgen ze rekening moeten houden.

Vanuit het Rijk is er een compensatieregeling aangekondigd (TVS) waarbij de huurlasten van verenigingen (inclusief zwembaden en lokale uitvoeringsorganisaties i.c. sportbedrijven) in de periode van 1 maart tot 1 juni al dan niet gedeeltelijk worden gecompenseerd via de gemeenten.

De regeling is nog niet gepubliceerd zodat er de nodige vragen openstaan die de komende periode meer duidelijkheid moeten geven. Een tweetal voorwaarden zijn al wel bekend en dusdanig relevant dat het noodzakelijk is nu al een besluit te nemen over de genoemde periode.

Deze voorwaarden zijn namelijk dat de gemeenten alleen dan gecompenseerd worden als er over is gegaan tot kwijtschelding en dat dit voor 15 september moet zijn geregeld, omdat vanaf dat moment en tot uiterlijk 15 oktober een aanvraag kan worden ingediend.

Datum 31 augustus 2020

Het is derhalve noodzakelijk dat er nu een besluit wordt genomen, waarbij we ons moeten realiseren dat de volledige regeling en de gevolgen daarvan onvoldoende duidelijk zijn. Daarbij kan een consequentie zijn dat de gemeente slechts gedeeltelijk wordt gecompenseerd en daardoor een financieel risico loopt die op voorhand niet of nauwelijks in te schatten is. De verwachting vanuit het Rijk is dat er voldoende middelen beschikbaar zijn, maar die keiharde garantie wordt niet gegeven.

Lokale situatie

Sportservice Zwolle (SSZ) verhuurt diverse sportaccommodaties op verzoek van de gemeente Zwolle. Daarbij gaat het niet alleen om gemeentelijke accommodaties (binnen en buiten), maar ook accommodaties voor onderwijsinstellingen (o.a. Hogeschool Windesheim; Greijdanus College) en wijkcentra. In afwachting van wat de TVS hierover stelt zal in afstemming met deze partijen moeten worden bepaalt wie de aanvraag indient. Daarnaast lopen er via de afdeling Vastgoed nog een aantal overeenkomsten m.b.t. huur en pacht, ook deze moeten worden meegenomen in de aanvraag van de gemeente Zwolle.

Tot slot zijn er een aantal particuliere verhuurders, die in sommige gevallen ook een subsidie- en/of huurrelatie met de gemeente Zwolle hebben. Denk daarbij aan de WRZV-sporthallen, zwembad Optisport, Sportcentrum Landstede, Accommodaties van Deltion, Sporthal Zwolle-Zuid en mogelijk nog een aantal. Aangezien zij zelfstandig verhuren en/of onderverhuren buiten de gemeente Zwolle en/of SSZ om zullen zij zelfstandig een aanvraag moeten indienen. Aan SSZ wordt gevraagd om in deze een coördinerende rol te nemen.

Beoogd effect

Met dit besluit wordt beoogd de huur over de periode van 16 maart tot 1 juni 2020 kwijt te schelden voor die huurders die binnen de TVS vallen, waardoor de gemeente Zwolle voldoet aan de voorwaarde om in aanmerking te komen voor de compensatieregeling vanuit het Rijk.

In de regeling zoals tot nu toe gepubliceerd staat het als volgt:

Verhuurt u een sportaccommodatie aan een amateursportorganisatie? En heeft u deze organisatie (een deel van) de huursom kwijtgescholden in de periode van 1 maart tot 1 juni 2020 vanwege de gedwongen sluiting van de organisatie door de coronamaatregelen? Dan komt u in aanmerking voor een tegemoetkoming in de gederfde huurinkomsten.

Argumenten

1.1. Verenigingen spelen een belangrijke rol in de stad vanwege hun maatschappelijke inzet

Steeds vaker tonen de sportverenigingen in Zwolle hun maatschappelijke betrokkenheid die veel verder gaat dan het faciliteren van de leden van de vereniging. Op diverse maatschappelijke terreinen wordt geïnvesteerd en de samenwerking gezocht met andere maatschappelijke partners in de stad. De coronacrisis heeft verenigingen sterkt geraakt, niet alleen op financieel gebied maar juist ook op het gebied van hun maatschappelijke betrokkenheid. Sportparken en binnensportaccommodaties gingen dicht en activiteiten moesten worden stopgezet. Juist op zo'n moment blijkt de waarde van de diverse projecten en de belangrijke rol die de sportverenigingen nu al hebben en graag verder willen uitbreiden.

1.2. Om in aanmerking voor compensatie te komen moet kwijtschelding worden verleend.

Voorwaarde om in aanmerking te komen voor de TVS, die gaat over de periode van 1 maart tot 1 juni, is dat over de periode kwijtschelding moet worden verleend. Omdat de gemeente Zwolle uitstel van betaling heeft verleend over de periode vanaf 16 maart is het advies om ook vanaf deze datum over te gaan tot daadwerkelijke kwijtschelding en vooralsnog tot uiterlijk 1 juni 2020. Daarbij is het van belang

Datum 31 augustus 2020

om deze kwijtschelding te beperken tot de huurdersgroep(en) die vallen binnen de voorwaarden gesteld vanuit de TVS.

1.3. Kwijtschelding vanaf 1 maart vraagt een extra administratieve en financiële inspanning

De gemeente Zwolle heeft in lijn met de maatregelen vanuit het coronavirus besloten om per 16 maart uitstel te verlenen. Op dat moment is de intelligente lockdown van kracht geworden en hebben de sportverenigingen ook daadwerkelijk geen gebruik meer kunnen maken van de accommodaties. De periode tot 16 maart kon dat wel, dus dit rechtvaardigt een besluit om ook de kwijtschelding vanaf 16 maart toe te kennen. Om met terugwerkende kracht alsnog kwijtschelding toe te kennen vraagt een hoge administratieve last en is zoals genoemd niet in lijn met de daadwerkelijke maatregelen. De regeling biedt de mogelijkheid om lokaal maatwerk te verzorgen m.b.t. de kwijtschelding binnen de periode en dat al dan niet gedeeltelijk te doen.

2.1. Er is geen garantie op een volledige compensatie

De TVS geeft geen garantie op een volledige compensatie, wel wordt de verwachting uitgesproken dat op basis van onderbouwde informatie dit naar verwachting wel zo zal zijn. Het Rijk baseert zich daarbij op IV3-staten 2018 huurinkomsten CBS aangevuld met informatie vanuit Mulier Instituut.

Er blijft echter een kans bestaan dat gemeenten (en dus ook Zwolle) niet volledig worden gecompenseerd. Omdat nu wel het besluit moet worden genomen tot volledige kwijtschelding bestaat de kans dat er een gat ontstaat tussen het kwijtschuldigen bedrag en de uiteindelijke compensatie. Voorstel is om dat verschil te dekken uit de algemene middelen.

3.1 Over periode van 1 juni tot 1 september is nog geen informatie m.b.t. eventuele compensatie

De TVS beperkt zich tot de periode van 1 maart tot 1 juni, over de periode daarna is nog een enkel zicht op al dan niet compensatie vanuit het Rijk. Aangezien ook in die periode er een versoepeling van maatregelen is gekomen is niet uit te sluiten dat een eventuele compensatie er anders uit gaat zien. Ook blijft de kans bestaan dat deze compensatie er niet komt en dat de gemeenten hiervoor zelf een besluit moeten nemen. Het is derhalve (te) prematuur om daar nu al een besluit over te nemen, hoewel voorliggend besluit bij de sportverenigingen c.a. wel verwachtingen zal wekken op een vergelijkend besluit over deze periode.

Risico's

Financieel

Aan dit voorstel zit een financieel risico verbonden. Kwijtschelden houdt in dat het volledige bedrag over de periode van 16 maart tot 1 juni 2020 aan huur wordt kwijtschuldigen, waarbij het op dit moment niet zeker is dat dit volledige bedrag over deze periode aan de gemeente gecompenseerd gaat worden. Er bestaat derhalve een kans dat de gemeente over genoemde periode een bedrag moet aanvullen vanuit de algemene middelen.

Staatssteun

Financiële steun van gemeente aan een zwembadexploitant die als gevolg van de COVID-19 uitbraak financiële problemen heeft, kan staatssteun opleveren, ook als het zwembad slechts lokale of regionale bezoekers trekt.

Het verstrekken van die steun zonder de staatssteunregels in acht te nemen kan leiden tot het verstrekken van ongeoorloofde staatssteun en kan een zwembadexploitant later in grotere financiële problemen brengen.

Datum 31 augustus 2020

De staatssteunregels kennen verschillende opties om te zorgen dat gemeenten staatssteun op een geoorloofde wijze verstrekken, zodat de belangen van zowel gemeenten, inwoners als exploitanten worden gediend. Daarbij kan gedacht worden aan de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) of de Tijdelijke kaderregeling inzake staatssteun ter ondersteuning van de economie vanwege de huidige COVID-19-uitbraak (Tijdelijke kaderregeling).

Betekent dit dat financiële steun door een gemeente voor een zwembadexploitant onmogelijk is? Zeker niet, omdat de staatssteunregels verschillende opties kennen om staatssteun aan een zwembadexploitant op een geoorloofde wijze te verstrekken.

Zo is het bijvoorbeeld op basis van de AGVV mogelijk om in specifieke gevallen exploitatiesteun te verlenen, waarbij onder meer kosten van personeel en huur gesteund mogen worden. Op basis hiervan mag dan ook worden verwacht dat het kwijtschelden van de huur aan de (commerciële) zwembadexploitant niet als staatssteun wordt gezien. Blijft de vraag of de zwembadexploitant valt onder de uitgangspunten van de TVS, daarover later in het voorstel meer.

Financiën

In de bijlagen is een zo actueel mogelijk overzicht gevoegd met een onderscheid tussen de accommodaties die via de gemeente worden verhuurd en die via Sportservice worden verhuurd.

Gemeentelijke accommodaties via Vastgoed

Voor wat betreft de gemeentelijke accommodaties inclusief zwembad (zie onder) gaat het over een bedrag van bijna € 700.000,-- over de periode van 16 maart tot 1 juni. Bij een cumulatieve tot 1 september gaat het om een totaalbedrag van ongeveer € 1.500.000,--. Een gedeeltelijke compensatie van bijvoorbeeld 90% geeft derhalve op dit onderdeel voor de periode van 16 maart tot 1 juni al een gemeentelijk knelpunt van ongeveer € 70.000,--.

Buitensportaccommodaties via Sportservice Zwolle

Voor wat betreft de gemeentelijke buitensportaccommodaties gaat het om een bedrag aan uitstel van betaling over de periode van 16 maart tot 1 juni tot ongeveer € 150.000,--. In dit overzicht zijn ook de verenigingen opgenomen die geen uitstel van betaling hebben aangevraagd. Als er kwijtschelding wordt verleend vallen zij alsnog onder deze regeling.

Een gedeeltelijke compensatie van bijvoorbeeld 90% geeft derhalve op dit onderdeel een gemeentelijk knelpunt van ongeveer € 15.000,--.

Binnensportaccommodaties via Sportservice Zwolle

Voor de binnensportaccommodaties gaat het om een totaalbedrag van ongeveer € 85.000,-- waarbij nog geen onderscheid is gebracht tussen de gemeentelijke accommodaties en de accommodaties van derden. Het Anker is afzonderlijk in dit overzicht opgenomen, de verhuurinkomsten komen rechtstreeks bij SSZ terecht. SSZ zal derhalve zelf een aanvraag moeten indienen (al dan niet samen met de gemeente Zwolle) om deze huurinkomsten te compenseren. Dit bedrag is derhalve niet meegenomen in het overzicht.

Totaaloverzicht

Totaal gaat het op basis van een eerste inschatting dus om een bedrag waarvoor uitstel van betaling is verleend van ongeveer € 950.000,-- inclusief zwembad. Een cumulatieve tot 1 september leert dat het om een bedrag aan uitstel van betaling gaat van ruim € 2,0 miljoen. Daarbij moet worden opgemerkt dat de huur voor het zwembad veruit de grootste post is.

Datum 31 augustus 2020

In dit overzicht is wel rekening gehouden met:

- De huurlasten zoals de gemeente deze oplegt aan Optisport als exploitant van zwembad de Vrolijkheid. Zoals aangegeven zijn (nog) niet alle uitgangspunten van de TVS bekend, waardoor het op dit moment onvoldoende duidelijk is in hoeverre deze huurder binnen de TVS valt. Bijvoorbeeld omdat er geen sprake is van een amateursportorganisatie. Mocht het zwembad buiten de TVS vallen vervalt hiermee een bedrag van ongeveer € 550.000 over de periode van 16 maart tot 1 juni 2020.

In dit overzicht is geen rekening gehouden met:

- Huurinkomsten van particuliere verhuurders (zie kopje lokale situatie) die zelfstandig een aanvraag moeten indienen voor de TVS.

Communicatie

De regeling is zo breed mogelijk gedeeld en met SSZ zijn/worden afspraken gemaakt over het vervolgtraject. Daarbij gaat het om communicatie richting de gebruikers van de sportaccommodaties, maar ook richting de particuliere verhuurders van sportaccommodaties.

Bij SSZ komen regelmatig vragen binnen van sportverenigingen hoe de gemeente omgaat met het verleende uitstel van betaling. Dit besluit dient dan ook z.s.m. na besluitvorming te worden gecommuniceerd met de sportverenigingen.

Vervolg

Na besluitvorming en publicatie van de regeling zal in samenspraak met SSZ (en andere partners) een aanvraag worden ingediend bij het Rijk.

Openbaarheid

Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Ingrid Geveke